

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/ REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA /GOVERNMENT OF KOSOVA

MINISTRIA PËR KOMUNITETE DHE KTHIM
MINISTRY FOR COMMUNITY AND RETURN
MINISTRARSTVO ZA ZAJEDNICE I POVRATAK

Službenici Departmana za Povratak u toku proteklog perioda bili su angažovani na pripremi za planirane sastanake ORG, kao i na dogovoru o nastavku radova u sklopu SPARK programa za individualni povratak. Službenici za saradnju sa Opštinama, radili su na ažuriranju operativnih podataka od Opština radi popune operativne tabele. Kancelarija za projekte pri ovom Departmanu je pratila realizaciju aktuelnih projekata za povratak i razvoj zajednica. U toku proteklog perioda, u zgradi IKAP u Prištini, organizovan je trening za osoblje MZP sa temom izrada Programa za Javne Investicije (PIP). Ovaj trening je potreban radi boljeg menadžiranja Javnim Finansijama.

Organizovani povratak

- Aktivnosti na projektu 'Klobukar' - SO Novo Brdo

Prema projektu predviđena je izgradnja 18 kuća za IRL Srpske zajednice i 3 kuće za socijalne slučajeve Albanske zajednice, uz izgradnju prateće infrastrukture i nasipanje postojećeg seoskog puta. Planirana je izgradnja Doma za smeštaj IRL koji će pratiti izvršenje projekta.

~ Predstavnik kancelarije za projekte posetio je kancelariju NVO „Sveti Nikola“ iz Kamenice, koja je podnela koncept dokument za organizovani povratak u selo Klobukar, Opština Novo Brdo. U Kamenici razgovarano je i sa predsednikom NVO „Sveti Nikola“ Branislavom Vasićem. Tema sastanka bila je dalja saradnja MZP i pomenute NVO oko uspešne implementacije ovog projekta. Na sastanku je dogovoreno da u toku naredne nedelje predstavnici NVO Sveti Nikola posete MZP kako bi postigli konačan dogovor oko početka ovog projekta i potpisivanja memoranduma o saradnji između pomenute NVO i MZP-a. Nakon sastanka, obavljena je poseta selu Klobukar kao i mahalama u kojima će biti izgradnja kuća za povratnike.

~ U Februaru mesecu, predstavnik kancelarije za projekte zajedno sa Ministrom i Sekretarom Ministarstva učestvovao je na sastanku sa predstavnicima NVO „Sveti Nikola“ iz Kamenice. Pomenuta NVO u saradnji sa MZP i Opštinom treba da realizuje projekat povratka u selo Klobukar, Opština Novo Brdo. Tema sastanka bila je priprema za početak realizacije ovog projekta.

~ Predstavnik kancelarije za projekte u toku Marta meseca, posetio je Opštinu Novo Brdo i razgovarao sa Predsednikom Opštine - Bajrushem Ymeriem oko projekta Klobukar. Na sastanku su bili prisutni predstavnici NVO „Sveti Nikola“ iz Kamenice. Predsedniku Opštine predstavljen je memorandum o razumevanju u sklopu realizacije projekta Klobukar. Memorandum treba biti potpisan između MZP, Opštine i NVO „Sveti Nikola“. Predsednik Opštine zatražio je da se sa potpisivanjem sačeka kako bi se organizovao još jedan sastanak na kome će biti prisutni i UNHCR, UNDP, NVO „Glas Kosova“ i predstavnici sela Klobukar.

~ U Martu mesecu, predstavnik kancelarije za projekte učestvovao je na sastanku u Opštini Novo Brdo sa Predsednikom Opštine. Tema sastanka bila je potpisivanje memoranduma oko implementacije projekta Klobukar. Pored Predsednika Opštine Bajrusha Ymerija sastanku su prisustvovali i predstavnici UNDP, UNHCR, NVO „Sveti Nikola“, NVO „Glas Kosova“ i predstavnik sela Klobukara. Razgovarali smo oko predloženog memoranduma od strane MZP-a. Predstavnici UNDP zatražili su objašnjenje oko budžeta projekta sa kojim se nisu slagali. Nakon obrazloženja predstavnika MZP, predstavnici UNDP su bili saglasni sa ovim memorandumom. Predsednik Opštine je insistirao da memorandum prvo potpiše Ministar,

a nakon toga Predsednik Opštine i NVO „Sveti Nikola“. Dogovoreno je da se memorandum potpiše u četvrtak 27.03.2007 godine u Opštini Novo Brdo.

~ Predstavnik kancelarije za projekte učestvovala je na ceremoniji potpisivanja memoranduma za projekat Klobukar Opština Novo Brdo. Sastanak je održan u prostorijama Opštine Novo Brdo. Prisutni na sastanku bili su Predsednik Opštine Bajrush Ymeri, Podpredsednik Ramush Mehmeti, Predsednik NVO „Sveti Nikola“ Branislav Vasić i predstavnik MZP. Kako je na predhodno sastanku dogovoreno, a na kome su bili prisutni predstavnici Opštine, predstavnici raseljenih iz Klobukara, predstavnici UNDP-ja, UNHCR-a, NVO „Sveti Nikola“, NVO „Glas juga“ i predstavnik MZP-a, potpisan je memorandum za projekat povratka u selo Klobukar. Memorandum su potpisali Ministar, Predsednik Opštine i Predsednik NVO „Sveti Nikola“.

~ Predstavnici kancelarije za projekte održali su više sastanaka sa predstavnicima NVO „Sveti Nikola“ oko pripremanja ugovora za implementaciju ovog projekta povratka. Takođe, predstavnici MZP-a i NVO „Sveti Nikola“ posetili su selo Klobukar i obišli deo gde će biti izgrađene kuće.

Predstavnici kancelarije za projekte posetili su selo Rabovce u Opštini Lipljan kako bi sa predstavnicima Generalnog audita obišli deo asfaltiranog seoskog puta u Rabovcu.

~ Predstavnik kancelarije za projekte učestvovala je na više sastanaka u prostorijama MZP-a oko projekta Klobukar Opština Novo Brdo. Na sastanku su učestvovali i predstavnici NVO „Sveti Nikola“ iz Kamenice, predstavnici kancelarije za budžet i finansije, kancelarije za nabavku i pravna kancelarija pri MZP-U. Tema ovih sastanaka bila je usklađivanje ugovora za projekat Klobukar i preuzimanja odgovornosti strana za ovaj projekat.

~ **14.04.2008 god.** u prostorijama Ministarstva potpisan je sporazum za implementaciju projekta Klobukar u Opštini Novo Brdo. Sporazum je potpisan između Ministarstva i NVO „Sveti Nikola“. Ceremoniji potpisivanja pored Ministra prisustvovali su predstavnici kancelarije za nabavku, kancelarije za projekte i pravne kancelarije pri MZP, kao i predstavnici NVO „Sveti Nikola“. Potpisani sporazum obuhvata implementaciju koncept dokumenta povratka 18 porodica u selo Klobukar u Opštini Novo Brdo.

~ **16.04.2008 g.** predstavnik kancelarije za projekte sa predstavnicima NVO „Sveti Nikola“ posetio je Opštinu Novo Brdo i razgovarao sa Oštinskim službenikom za povratak. Tema razgovora bila je pravne obaveze Opštine u sklopu projekta Klobukar, izdavanje dozvole za gradnju, posedovni list i ostalo. Nakon sastanka obavljen je obilazak sela Klobukar i razgledanje terena gde će biti izgrađene kuće, vodovod i električna mreža. Dogovoreno je da predstavnici porodica posete selo posle pravoslavnog uskrsa kada će se doneti tačna odluka za mesto na kome će biti izgrađene kuće.

- **Aktivnosti na projektu iz 2007 god. 'Klinavac' II faza – SO Klina**

Svi radovi na ovom projektu biće implementirani do 31.05.2008 god. Realizaciju projekta vrši UNDP sa sredstvima MZP iz KBK, pri čemu je implementacija projekta počela kasno zbog loših vremenskih uslova.

~ **03.03.2008 god.** Predstavnik MZP prisustvovala je evaluaciji tendera za izgradnju objekta za zajednice a u okviru projekta SPARK 012 – Klinavac II faza, SO Klina. Objekat za zajednice je zamišljen kao prostor za okupljanje svih zajednica, gde bi se širio međuetnički dijalog, sporske i ostale aktivnosti. Evaluacija je održana u prostorijama SO Klina.

- **Aktivnosti na projektu 'Laplje Selo' – SO Priština**

Ovaj projekat predviđa izgradnju 60 stanova za 60 srpskih porodica sa pratećom infrastrukturom.

~ Predstavnici kancelarije za projekte posetili su Opštinsku kancelariju za povratak pri Opštini Priština kako bi dobili potvrdu za projekat povratka u Lapljem Selu, projekat koji je odobren od strane Opštinske Radne Grupe. Opštinski službenik za povratak Mustafa Neziri obećao je da će do sastanka CRM biti dostavljena potvrda od strane Opštine.

~ Predstavnici kancelarije za projekte posetili su Opštinu Priština i kancelariju Opštine u Gračanici kako bi nadležnima predali zahtev za dodelu parcele za realizaciju projekta Laplje Selo. Naime, radi se o parceli koja se nalazi preko puta školskog centra u delu ka Crkvi.

~ Predstavnici kancelarije za projekte sa Sekretarom CRM-a održali su par sastanaka oko projekta Laplje Selo sa predstavnicima UNDP, OSCE i UNMIK-a. Razgovarano je o projektu koji će biti razmatran na sastanku CRM-a 04.04.2008 godine, na kome se očekuje usvajanje ovog projekta koji će nakon toga krenuti u fazu realizacije.

~ Predstavnik kancelarije za projekte učestvovao je na više sastanaka sa predstavnicima UNMIK oko projekta Laplje Selo. Urađena je konačna verzija ovog Koncept Dokumenta koja će biti upućena Centralnom Mehanizmu za razmatranje.

Individualni povratak

Za protekla 4 meseca 2008 godine, našem Departmanu je podneto 20 zahteva za individualni povratak i adaptaciju objekata, kao i 3 zahteva za socio-ekonomsku pomoć. U protekla 4 meseca izvršen je obilazak podnosilaca zahteva iz prethodne i ove godine sa ukupno 78 slučajeva. Nakon obilaska podnosilaca zahteva na terenu od strane službenika Departmana za Povratak i regionalnih službenika UNDP u cilju podnošenja komentara, prema kriterijumima od strane UNDP i u sklopu priručnika za održivi povratak, odlučeno je sledeće:

- Odobreni slučajevi 4
- Na čekanju radi dalje procene 18 slučajeva
- Nije ostvaren kontakt 15 slučajeva
- Obijeno (ne ispunjava kriterijume) 41 slučaj

~ **26.03.2008 god.** održan je sastanak FINAC komisije za projekat SPARK- individualni povratak – pružanje stambene pomoći za povratničke porodice koje su podnele zahtev za izgradnju kuća od strane OSP, MZP i UNHCR. Od strane UNDP komisiji je dostavljeno 38 slučajeva koji su predloženi za usvajanje. Na osnovu postojećih kriterijuma od predloženih slučajeva, odobren je 31 zahtev za povratničke porodice. Na čekanju su ostali slučajevi uz dostavljanje dodatnih informacija. Članovi komisije: Dragana Živković, Bujar Hasani (UNHCR); Miranda Šalja (BO); Filip Jusu (OCRM) i Eva Kicler (UNDP).

Projekat 'SUTRA +'

~ **12.02.2008 god.** održan je sastanak u kabinetu Stalnog Sekretara sa predstavnicima UNDP na temu projekta "Sutra+" koji treba da se realizuje u ovoj godini, davanje prioriteta opštinama Kosova kao i odabir tri pilot opštine na osnovu postojećih kriterijuma UNDP i MZP. Predstavnici UNDP su predložili da se prioritet da Opštini Klina u kojoj se odvijao uspešni povratak. Njihov stav je da se u selekciji opština uključe one koje su već imale realizaciju projekata povratka. Od strane MZP dat je prioritet Opštini Priština i onima koji nisu imale realizaciju povratka a koje imaju kapacitet. Dogovoreno je da se opštine K. Polje, Priština i Lipljan upoznaju sa realizacijom projekta sutra. Sastanku su prisustvovali Direktori Departmana Povratka i Zajednica.

~ **15.02.2008 god.** predstavnici UNDP i MZP posetili su Opštinu Kos.Polje radi upoznavanja Opštinskih struktura sa novim modelom povratka – projektom 'SUTRA +' gde će Opštine dobiti veću odgovornost u sprovođenju implementacije novog projekta povratka a UNDP i MZP biće monitoring u ovom projektu. Ovaj projekat trajeće tri godine a finansiraće ga Evropska Unija, MZP i UNDP. Na osnovu podnetih kriterijuma i zainteresovanosti pojedinih opština kao i broju zahteva za povratak daće se prioritet određenoj Opštini za implementaciju ovog projekta. Prema izlaganju OSP u Opštini Kos.Polje postoji veliki broj zahteva za povratak a Opština je zainteresovana za pomenuti projekat. To je potvrdio i Predsednik Opštine i naveo da su zahtevi za povratak raseljenih obuhvaćeni novom Strategijom za povratak gde Opština traži donatora za implementaciju. Ovom sastanku su ispred MZP prisustvovali Savetnik za Povratak, Direktrori Departmana Povratka i Zajednica.

~ **Istog dana, 15.02.2008 god.** održan je sastanak sa predstavnicima Opštine Lipljan u vezi projekta 'SUTRA+'. Nakon prezentacije ovog projekta, predstavnici ove Opštine su naveli da nemaju dovoljno zainteresovanih sa zahtevima za realizaciju pomenutog projekta.

~ **27.02.2008 god.** od strane UNDP izvršena je prezentacija projekta 'Sutra+' za predstavnike MZP, Savetnika i Direktore Departmana Povratka i Zajednica. Ovaj projekat implementiraće se naredne tri godine a biće pomognuto dvesta povratničkih objekata sa pratećom socio-ekonomskom komponentom nakon povratka. Pažnja ovog projekta biće usmerena na potrebe ILR u opštinama kao i kontakt sa njima u pružanju stambene pomoći. Monitoring ovog projekta vršiće MZP a prioritete aktivnosti vršiće se u MZP kao koncept dokumenti. Od strane MZP i UNDP da će se prioritet od tri do pet opština kojima će se prebaciti budžet i biće im implementatori ovog projekta. U sklopu ovog projekta MZP će raditi bazu podataka kao i javni poziv za realizaciju. Predviđena je veća saradnja sa opštinama kao i kontakti u cilju dostavljanja izveštaja sa terena.

~ **05.03.2008 god.** Predstavnici UNDP i MZP posetili su Opštinu Priština i tom prilikom održali sastanak sa predsednikom Opštine -Isa Mustafom i Opštinskim strukturama radi upoznavanja sa novim modelom povratka – projekta „SUTRA” gde će Opštine dobiti veću odgovornost u sprovođenju implementacije

novog projekta povratka a UNDP i MZP biće monitoring u ovom projektu. Opština će formirati akcionu grupu od 3 službenika koji će raditi na pripremi tenderske dokumentacije, projekta, odabir korisnika kao i sicio- ekonomske pomoći nakon povratka. Prema izlaganju OSP u Opštini Priština postoje zahtevi za povratak a Opština je zainteresovana za pomenuti projekat..To je potvrdio Predsednik Opštine i naveo da su zahtevi za povratak raseljenim obuhvaćeni u Opštinskoj Strategiji Povratka. Ovom sastanku su ispred MZP prisustvovali Direktor Departmana za Povratak i Savetnik za Povratak.

~ **Istog dana, 05.03.2008 god.** održan je sastanak sa predstavnicima Opštine Vitina i Gnjilana u vezi projekta „SUTRA+”. Nakon prezentacije ovog projekta od strane predstavnika MZP i UNDP, predstavnici Opštine Vitina su naveli da nemaju dovoljno zainteresovanih sa zahtevima za realizaciju pomenutog projekta. Predstavnik Opštine Gnjilane je potvrdio i naglasio da Opština ima kapaciteta u sprovođenju implementacije projekta povratka kao i zainteresovanost za primenu ovog projekta.

~ **06.03.2008 god.** održan je sastanak u SO Istok na kome su prisustvovali predstavnici MZP, UNDP, Predsednik SO Istok i OSP. Predstavnik UNDP prezentovao je projekat SUTRA + i naglasio da će nadalje Opština imati sve nadležnosti za implementaciju projekta u okviru čega će biti formirana radna grupa za implementaciju tog projekta. Radnu grupu bi sačinjavali prestavnici SO, NVO, Civilno Društvo iz sektora biznisa. Da bi tako bili uključeni svi segmenti društva.UNDP i MZP će u buduće imati obavezu da prisustvuju sastancima, kao i da nadgledaju rad ORG i izveštavaju predpostavljene. Predstavnik UNDP - Kim Wetting je podsetio da je dosad izvršena poseta devet Opština ali da će njih pet biti izabrane za projekat. OSP je naglasio da postoji projekat strategije za povratak zajednice RAE u selu Gruteš. Naglašeno je da u selu Zalc prioritet je povratak 25 porodica, te da će projekat finsirati MZP i UNDP sa pratećom infrastrukturom. Predstavnik MZP je predstavio predlog projekta iz oblasti vaspitanja, zdravstva, kulture, sporta i socijalnog staranja u izradi i implementaciji projekta.

~ **10.03.2008 god.** održan je sastanak u SO Uroševac na kome su prisustvovali predstavnici MZP, UNDP, Predsednik SO Uroševac i OSP. Predstavnik UNDP, g-din Kim prezentovao je projekat ‘SUTRA +’ i naglasio da će nadalje Opština imati sve nadležnosti za implementaciju projekta u okviru čega će biti formirana radna grupa za implementaciju tog projekta. Radnu grupu bi sačinjavali prestavnici SO, NVO i Civilno Društvo iz sektora biznisa, da bi na taj način bili uključeni svi segmenti društva. UNDP i MZP će u buduće imati obavezu da prisustvuju sastancima isključivo kao posmatrači, odnosno oni su tu da nadgledaju rad ORG i izveštavaju predpostavljene. Predstavnik UNDP- Kim je podsetio da je dosad izvršena poseta u devet opština ali da će pet biti izabrane za pomenuti projekat. Predsednik Opštine, g-din Bajrush Xhemajli istakao je da će kancelarija za povratak imati punu podršku Opštine za sve projekte, iako je budžet Opštine smanjen. Opštinski službenik za povratak istakao je da postoji zainteresovanost za povratak iz zajednica RAE u selu Dubrave. Predstavnik MZP je predstavio predlog projekta iz oblasti vaspitanja, zdravstva, kulture, sporta i socijalnog staranja u izradi i implementaciji projekta.

~ **13.03.2008 god.** u konferenciskoj sali MZP održan je sastanak sa predstavnikom UNDP, Kimom Wetting i Majklom Dickson, u cilju davanja prioriteta Opštinama za realizaciju Projekta ‘Sutra +’, gde će Opštine dobiti veću odgovornost u sprovođenju implementacije novog programa povratka. Na osnovu obilaska Opština i kontakta sa predstavnicima Opštinskih struktura i dobijenih podataka sa terena dat je prioritet pojedinim Opštinama za 2008 god. Predstavnici UNDP-a, MALS i MZP na osnovu zainteresovanosti opštinskih struktura, zahteva za povratak kao i projekta koji su implementirani, za 2008 god. dat je prioritet Opštinama: Peć, Istok, Kosovo Polje i Gnjilane, dok za 2009 god. dat je prioritet Opštinama: Priština, Klina i Uroševac, gde će se izvršiti implementacija povratka projekta ‘Sutra +’. Na ovom sastanku su bili prisutni v.d. Stalni Sekretar MZP, Direktor Departmana za Povratak i Zajednice.

Opštinske Radne Grupe i Podgrupe

- SO Klina

~ **16.01.2008 god.** održan je sastanak Namenske Grupe (Task Force) u sali SO Klina, a ujedno i sastanak ORG za povratak, sa sledećim dnevnim redom: usvajanje zapisnika sa prošlog sastanka, izveštaj o bezbednosti, formiranje operativne grupe za izradu Strategije za 2008 god., specifičnosti vezane za povratak u SO Klina (urbani povratak i informacije vezane za projekte SPARK 010 – Berkovo i SPARK 012 – Klinavac II), izveštaji NVO, UNDP, MZP, UNHCR o aktivnostima vezanim za povratak. U četvrtj tački dnevnog reda izneto je da formirana šestočlana grupa za operativni rad na izradi Strategije, gde su zastupljene sve zajednice i sve Opštinske strukture. Pod tačkom 5, OSP- Milorad Šarković je izneo da je vraćeno 7 porodica u sklopu urbanog povratka i sad je ukupno u gradu 87 porodica. Kolj Beriša (OSP) je naglasio da je primopredaja ključeva za selo Berkovo izvršena 03.12.2007 god. da su meštani u svojim kućama zadovoljni izvedenim radovima i infrastukturom. Što se tiče projekta Klinavac II još je u fazi izgradnje objektata, međutim zbog loših vremenskih uslova završetak radova je pomeren za 31.05.2008

god. U izveštaju NVO rečeno je da EP trenutno u saradnji sa SO Klina radi na izradi Koncept Dokumenta za selo Pograđe i uspostavljeni su kontakti sa meštanima sela koji trenutno žive u Srbiji i Crnoj Gori. Što se tiče KD za selo Budisavce, rečeno je da u fazi izrade od strane NVO 'Božur' a takođe i za selo Drenovac radi se KD. Ovom sastanku je prisustvovao šef sektora A.Zeća ispred MZP.

- SO Gnjilane

~ **23.01.2008 god.** održan je sastanak ORG u Gnjilanu. Sastanku su prisustvovali predstavnici Opštine, UNDP, UNHCR, KFOR, Mery Corps, OSCE, KPS CARE, predstavnici raseljenih iz Žegre, RAE zajednice i ostale organizacije. Ispred MZP prisutni su bili Dejan Spasojević, Zija Morina i Orhan Ullak. U drugoj tački dnevnog reda OSP- Srđan Cvejić je podneo izveštaj o procesu povratka u 2007 god. Uspešno je završen projekat 'Abdula Preševa' I i II faza u sklopu organizovanog povratka pri čemu je vraćeno 19 porodica RAE Zajednice sa 86 članova. U sklopu spontanog povratka vraćeno je 30 porodica od čega su 29 Srpskih sa 78 članova i 1 Romska porodica sa 3 člana. Opština je iz svog budžeta odvojila 12.300 € pri čemu su pomogli 19 porodica. Kao problem istakao je nerealizovan KD za selo Žegra iako je isti prepravljnjen i ponovo usvojen na ORG Avgusta 2007 god. te još nisu dobili informacije o ovom projektu. Kao drugi problem, izneo je da mnoge porodice IRL žive na ivici egzistencije u Kolektivnim Centrima ove Opštine. Srđan Cvejić je ukrtako izložio najvažnije elemente predloga Opštinske Strategije za povratak za 2008 god. Potvrdio je da finansiski aspekt u ovoj strategiji nije predviđen jer još nisu formirane nove strukture Vlasti. Ovde je uključen i projekat za selo Žegra a odnosi se na povratak 29 porodica. Sledeća tema dnevnog reda, odnosila se na ukrtako predstavljanje Koncept Dokumenta za III fazu 'Abdula Preševa' od strane predstavnika Mercy Corps. U aneksu ovog KD data je lista od 25 zainteresovanih porodica RAE za Povratak. Usledili su komentari UNHCR, MZP i UNDP. U sklopu pete tačke otpočela je diskusija zbog nerealizovanog projekta 'Žegra' gde su predstavnici raseljenih izneli nezadovoljstvo zbog neangažovanja na ovom projektu. Istakli su da sa odugovlačenjem realizacije projekta opada zainteresovanost za povratak. Predstavnici UNHCR, UNDP i CARE su izneli podatke o zainteresovanosti raseljenih za povratak gde od ukupnog broja ispitanih izjasnilo se oko 50 % i istakli da treba izraditi nove liste. Izneto je da na Centralnom Mehanizmu oko 20 projekata nisu finansirani zbog neozbiljnosti. Na kraju, Predsednik Opštine je izrazio nadu za veće angažovanje Opštine i istako da će se raditi na povećanju fonda Opštine za ovakve slučajeve, kao i veće angažovanje svih u cilju prihvatanja KD na Centralnom Mehanizmu.

- SO Kos. Polje

~ **Takođe, 23.01.2008 god.** održan je sastanak ORG za povratak u Kosovo Polje. Ovom sastanku su prisustvovali : predstavnici Opštine-OSP i OKZ, UNDP, EP, KPS, MZP, Mersy Corps, KFOR, UNHCR i povratnici sela Nakarade – Dobri Dub. U izveštaju EP naglašeno je da su aktivnosti vezane za projekat izgradnje kuća 'Nakarade i Dobri Dub' završene na vreme i u predviđenom roku. Što se tiče aktivnosti oko generisanja sredstava za sticanje dohotka biće prosleđena, a realizacija projekta se očekuje da bude završena do kraja meseca. Majk Dikson (UNDP) je samo potvrdio konstataciju da je projekat završen i da je svečana primo- predaja ključeva bila krajem Decembra 2007. i da se samo očekuje raspodela sredstava. Naglašeno je da su projekat pratili mnogobrojni problemi kao što su snabdevanje povratnika hranom, ogrevom i svime onim što je potrebno za jedan normalan život povratnika. Mnogobrojne primedbe povratnika odnose se na neuredno snabdevanje hranom i ogrevom na koje je Majk Dikson (UNDP) odgovorio da se slaže sa primedbama povratnika ali su one plod dugotrajne procedure koja proizilazi iz zakona o Javnim Nabavkama Kosova. Majk Dikson je još naglasio da će izrada druge faze projekta u mnogome zavisiti od uspeha prve faze, to jest od broja prisutnih povratnika u svojim kućama. Povratnici su uputili primedbe na loš pristup Javnim Ustanovama kao i nedostatak medicinskih usluga. Primedbi je bilo na loše održavanje kanalizacione i vodovodne mreže i na vlagu po kućama. Predstavnik povratnika iz sela Dobri Dub je izneo da su zadovoljni prijemom u svoje selo od strane primajuće zajednice, te da nemaju problema što se tiče bezbednosti i slobode kretanja. Formirana je Radna Grupa za izradu Opštinske Strategije za povratak. Po izjavi EP postoji idejno rešenje za izradu Koncept Dokumenta za selo Gornje Dobrevo i to od strane EP i nadležnih organa SO Kos. Polje. Po prvom spisku od 2005 god. bilo je prijavljeno 67 porodica ali su Koncept Dokumentom obuhvaćene one porodice koje ispunjavaju orđedene kriterijume tako da se konačni spisak još ne zna. Predstavnici primajuće zajednice sela Gornje Dobrevo traže da budu detaljno informisani i od početka uključeni u rad na izradi Koncept Dokumenta. OSP - Milan Đekić je predložio da se početkom naredne nedelje održi sastanak Radne Podgrupe. Datum i vreme sastanka će naknadno biti određeni.

~ **03.04.2008 god.** održana je ORG za Povratak u SO Kosovo Polje. Melisa Abdula – Savetnik za povratak u MZP, je u svom izlaganju naglasila da što se tiče zajedničkog finansiranja projekata SO K. Polje i MZP da su od predloženih projekata izdvojena dva kao prioritarna i to:

- Asfaltiranje puta i trafostanica u Kuzminu,
- Rekonstrukcija puta u selu Ugljaru, nasipanje ulica, sporednih ulica, bankina, sa nabijanjem u slojevima.
- MZP i Ministarstvo za Transpost i Telekomunikacije dogovorili su se da MTT uradi jedan od predloženih projekata infrastrukture.

OSP - Milan Đekić je u svom izveštaju naglasio da je proces povratka u 2007 godini bio veoma uspešan očekuje se da takav trend nastavi i u 2008. godini. Naglašena je potreba za drugom fazom izgradnje kuća u selima Nakarade i Dobri Dub, a od problema naveo je nedostatak fondova. Predložio je više uključivanje predstavnika primajuće zajednice u svim projektima.. OSP – Čerim Gara je u svom izveštaju naglasio da ima mnogo problema po pitanju vlasništva. Predložio je izgradnju 5 kuća za zajednicu RAE. U izveštaju UNHCR predstavljene su aktivnosti, koje se odnose na monitoring, sakupljanje informacija koje su od značaja za povratak u sela Nakarade i Dobri Dub, održavanju stalne veze sa RAE zajednicom u Srbiji i Crnoj Gori. Predstavnici Mercy Corps-a su istakli dobru saradnju sa UNHCR i organizovanje poseta tipa IDI – VIDI, sa interno raseljenim unutar Kosova, prevashodno za selo Gornje Dobrevu. Ove posete se organizuju na zahtev samih IRL. Predstavnici KND su istakli da su oni spremni za nastavak dijaloga sa zainteresovanim stranama. DRC aktivnosti su momentalno zamrznute zbog novonastale situacije. Po rečima predstavnika EP Koncept dokument za Gornje Dobrevu je u fazi pripreme. Lider sela Dobri Dub zahteva da prilikom razmatranja druge faze projekta za Nakarade i Dobri Dub, budu prisutni predstavnici primajuće zajednice. Predstavnici OSCE su naglasili da je formirana divizija za zajednice za region Prištine, a sve u cilju bolje saradnje i jačanja zajednica.

- **SO Peć**

~ **25.01.2008 god.** održan sastanak ORG za povratak u Opštini Peć, na kome su pored Opštinskih zvaničnika prisustvovali predstavnici UNHCR, UNDP, DRC, KPS i ostalih organizacija, a iz MZP učestvovali su Albert Zeća i Edvin Musić. OSP Nedžad Kastrati je informisao da je bezbednosno stanje dobro a sloboda kretanja na zadovoljavajućem nivou. Što se tiče aktivnosti, imali su Seminar za pitanje povratka u Ohridu. Razgovarano je o Opštinskoj Strategiji za povratak za 2008 god. i naznačeno da ona mora proći kroz CTRP. Predstavnik UNHCR kancelarije u Peći, pohvalio je dobru saradnju sa lokalnim vlastima. Dodao je da će proces lokalizacije biti nastavljen i ubuduće. Planiraju treninge sa lokalnim vlastima i MZP, a planirana je i data baza podataka za sve povratnike. Naglašeno je da u Pećkom okrugu 6 projekata čeka fondove. Od projekata za sticanje prihoda u toku su: 4 projekata za Zajednice, selo Firaje-urađen je put, selo Zlopek- renovirana električna mreža, Naselje ‘7 Septembar’ za RAE zajednicu – renovirana kanalizacija. U okviru spontanog povratka, obavljeno je snabdevanje šporetima i drvima za ogrev. Održane su po dve posete ‘idi-vidi’ i ‘idi-informiši’. Potpisan je Memorandum sa lokalnim vlastima o prebačanju aktivnosti. Predstavnik DRC za Peć, g-din Taraku je izneo da je naselje Lazovići potpomognuto od EAR za 20 porodica za individualni povratak Srba, Roma i tri porodice Albanaca kao primajuće zajednice. Za drugu fazu predviđen je povratak još 13 porodica RAE zajednica u 2008. god. Predstavnik UNDP, Bljerta Begoli u svom izveštaju naznačila je uspeh SPARK programa za pojedinačni povratak gde on podrazumeva 3 komponente: Izgradnju kuća, socio-ekonomsku pomoć i razvoj zajednica. U 2007. godini bilo je 34 individualnih povratka, a od toga je finansiran 31 slučaj. Od ukupnog broja 15 porodica su iz RAE zajednice, 9 porodica su iz zajednice Bošnjaka a 9 porodica iz Srpske zajednice. Za sada je 17 porodica dobilo socio-ekonomsku pomoć, dok su ostali ranije dobili pomoć od drugih organizacija. U pogledu razvoja zajednica, bilo je pomoći u oblasti zdravstva i školstva.

- **SO Podujevo**

~ **30.01.2008 god.** održan je sastanak ORG za povratak u Podujevu. Prisutni na sastanku : Predsednik Opštine Podujevo- g-din Ilaz Pireva, Opštinski zvaničnici, predstavnik OSCE, KFOR, UNMIK, KPS, UNHCR, , AKK, predstavnik RAE zajednice, predstavnici MZP, IRL. Predstavnik KFOR je izneo u kraćim crtama bezbednosnu situaciju koja je relativno mirna i bez većih incidenata. Predstavnik KPS je potvrdio izjavu KFOR i dodao da se slaže i da su oni stalno prisutni da prate i obezbeđuju sve građane ove Opštine. Zvaničnici za povratak su izvestili prisutne o njihovom radu za protekli period. Obavestili su prisutne da su imali i nekoliko poseta IRL u samom gradu. Ujedno bilo je reči oko projekta za čišćenje groblja, taj projekat još uvek nije realizovan ali su obećali da će uskoro biti jer će im EP pomoći oko realizacije ovog projekta. Predstavnik IRL iz sela Livadice je postavio pitanje šta je sa Koncept Dokumentom za selo Livadice, kao i dokle se stiglo. CARE je pripremio listu povratnika, predstavnik Srpske zajednice IRL je uputio pitanje MZP-u da li su oni upoznati sa ovim Koncept Dokumentom, na šta je Dejan Spasojević (MZP) uputio objašnjenje i koju proceduru treba proći taj projekat. Predstavnik UNHCR je dao predlog da treba da se održi jedna zajednička Radna Podgrupa u vezi

ovog Koncept Dokumenta u što bržem roku. Zvaničnik za povratak- Limon Zeqiri je izneo da je u selu Livadice sagrađena škola i ambulanta za sve zajednice, koje je finansiralo Ministarstvo Prosvete, Opština i Ministarstvo Zdravlja. Na ovu izjavu predstavnik raseljenih Ivica Marković je rekao da je dobro što postoji škola ali kad će početi da se grade kuće jer ljudi nemaju gde da se vrate, i zamolio je da se što pre krene sa tom izgradnjom kuća jer želja postoji za povratkom.

~ **26.03.2008 god.** održana je Opštinska Radna Grupa u Opštini Podujevo.

Prisutni na sastanku: Predsednik Opštine – Ilaz Pireva, Skender Mucaj- AAK, Ismet Aslani –civilna služba Opštine, Šaban Ahmeti – predstavnik zajednice RAE, Fasil Babatinca – KPS, predstavnik KFOR, OSCE, zvaničnici za povratak -Limon Zeqiri i Milomir Jovanović, predstavnici MZP- Valdet Bitiqi i Muamera Mačkić. Predstavnik KFOR-a je u svom izveštaju izneo da bezbedonosna situacija u ovoj Opštini je stabilna i relativno mirna - bez incidenata, sa čime se i predstavnik KPS-a složio i dodao da što se tiče bezbednosti nema nikakvih problema. Usledio je izveštaj Opštinskog zvaničnika -Limona Zeqiri koji je izneo da su imali nekoliko treninga koji je organizovao UNMIK .Pomenuti treninzi su se odnosili na održivi povratak, kao i na nasilni povratk porodica iz trećih zemalja, pri čemu su oni zahtevali da se tim porodicama produži boravak u tim zemljama jer Opština još uvek nema sredstava za zbrinjavanje tih porodica jer nemaju kolektivni smeštaj. Limaj je izneo da su oni uradili Strategiju za povratak za 2008 godinu i da su je dostavili elektronskim putem na razmatranje i očekuju da im se prosledi do 02.04.2008 god. Predstavnik civilne službe Opštine je predložio da se odredi neka kompanija koja će deportovane ljude preuzimati i naći im smeštaj i pružiti prvu neophodnu pomoć. Peta tačka sednice se odnosila na jačanje zajednica Roma, Aškalija i Egipćana, gde je izneto da postoje dva projekta za Aškalije, koje treba realizovati u saradnji sa CARE. Predstavnik RAE je izneo nezadovoljstvo u radu OSP i rekao da nikog još nisu vratili u ovoj Opštini i da je potrebno raditi na tome. Milomir Jovanović obratio se prisutnima u vezi koncept dokumenta za selo Livadice, koji je usvojen a nije počela njegova realizacija. Dodao je da su raseljeni iz ovog sela izrazili želju za povratkom i čekaju na izgradnju njihovih kuća.

~ **30.04.2008 god.** održana je ORG za povratak u Podujevu. Teme sastanka bile su: Izveštaj KFOR-a i KPS o bezbednosnom stanju u Opštini, Informacije opštinskih zvaničnika za povratak, Razmatranje o usvajanju opštinske strategije za povratak za 2008 god., diskusija u vezi projekta "CARE International" za jačanje RAE zajednice. Ovom sastanku su prisustvovali predstavnici Opštine, KFOR, OSCE, KPS, UNHCR, predstavnik RAE zajednice, predstavnici IRL- Srpske zajednice, predstavnik UNMK-a, kao i predstavnici MZP. U izveštaju predstavnika KFOR-a i KPS-a o bezbedonosnoj situaciji u ovoj Opštini je rečeno da je situacija relativno mirna i stabilna bez nekih većih promena. U izveštaju OSP izneto je da u toku ovog meseca održano je nekoliko seminara o ljudskim pravima koje je organizovao UNHCR i ovi seminari su bili jako korisni. Limon Zeqiri (OSP) je izneo da su oni pripremili i nekoliko projekata, od kojih je jedan za selo Livadice a odnosi se na izradu vodovodne i kanalizacione mreže. Za taj projekat će se obratiti MZP-u za pomoć nakon usvajanja na ORG. Na ovu izjavu su usledile primedbe od strane predstavnika raseljenih, g-dina Ivica Markovića, koji je predložio da treba prvo izgraditi kuće porodicama koje su se izjasnile za povratak, jer voda i kanalizacija nije potrebna kad ljudi nemaju kuće. Takođe je dodao da se već četiri godine priča o povratku u ovom selu a ništa se još nije uradilo. G-din Limon Zeqiri je na ovo odgovorio kako još uvek nemaju donatora za ovaj koncept dokument, pa se prešlo na sledeću tačku gde se razmatralo usvajanje strategije za povratak za 2008 god. Ova tačka je trebala biti razmatrana na radnoj podgrupi koja nije održana 24.04.2008 god. iz opravdanih razloga a to je zbog nedolaska predstavnika raseljenih. Strategija koju su izradili poslata je svim institucijama na pregled i komentar. Na ovom sastanku nije usvojena zbog neslaganja raseljenih. Ivica Marković predstavnik raseljenih je imao primedbe na pomenutu strategiju. Predstavnik OSCE - Bekim Uka je mišljenja da treba dati prostora raseljenim licima da pregledaju dokument koji je bitan za njih i da se tek na sledećem sastanku razmotri i usvoji. Predstavnik raseljenih, g-din Božidar Šmigić je izrazio nezadovoljstvo u blagovremenom obaveštavanju IRL za sastanke ORG, kao i što nemaju bolju saradnju sa DRC.

- **SO Kos.Kamenica**

~ **31.01.2008 god.** održan je sastanak ORG za povratak u Kos.Kamenici. Sastanku su prisustvovali : Izvršni podpredsednik Opštine g-din. Bajram Drmaku, predstavnici KFOR-a (Camp Bondsteel), UNHCR-a, DRC-a, CARE, Mercy Corps, predstavnici meštana Lokalnih kancelarija Opštine Kos. Kamenica, službenik Opš.kanc.za Zajednice Teuta Selimi, predstavnici MZP-a i predstavnici NVO. Sastanku je predsedavao g-din Bajram Drmaku. Učesnici sastanka prihvatili su dnevni red a glavna tema bila je :

1. „Strategija za Povratak i Održivi Povratak za 2008.god.“
2. izveštaj predstavnika Lok.kanc.Opšt.Kos.Kamenica,
3. izveštaj predstavnika UNHCR-a kancelarije u Gnjilanu o spontanom povratku za region Gnjilane, t.j. Opštinu Kos.Kamenica,

4. izveštaj Međunarodnih NVO-a o novonastaloj situaciji na terenu povodom povratka potencijalnih izbeglica.

- SO Uroševac

~ **31.01.2008 god.** održan je sastanak ORG u Uroševcu. Ispred MZP ovom sastanku su prisustvovali A.Zeća i N.Ukšini. Podpredsednik SO Uroševac- Besim Zumberi je naglasio da je povratak zagarantovan svim pravima i konvencijama. Uroševac je uzet kao primer za dobar rad i saradnju između opštinskih organa i povratnika. Pristup SO Uroševac i novog predsednika Opštine je da se svi osećaju slobodno kao u svom mestu. Naznačeno je da povratak građana treba da bude realan a ne formalan, što predpostavlja bolji pristup javnim službama tj. bolji pristup medicinskim ustanovama, školstvu itd.. Naš cilj je da proces povratka razmestimo sa političkog na socijalni plan, tj. na građanskom nivou. Opštinski službenik za Povratak -Đevahire Derviši Redžepi je istakla da je 2007 god. protekla sa 3 velika projekta a to su: Srpski Babuš, Babaljak i Talinovac. Istakla je da saradnja Opštinskih organa i povratnika je označena kao najbolje moguća. Rečeno je da su još tri Koncept Dokumenta usvojena i to su: Stojković –Baljaj; Zaskok-Plešina; i Softović. Istaknuto je da je najveći problem povratnika u tome što ne mogu da žive od svog rada, a to znači zapošljavanje. Đevahire Derviši je predstavila deo teksta Opštinske Strategije za 2008 koji će biti razmatran na sastanku 15.02.2008 god. Predstavnik UNMIK kancelarije iz Gnjilane – Li je naglasila da su potrebe povratnika velike. Ona je iznela da je za projekat Talinovce učinjeno sve što je bilo predviđeno a to je da su izgrađene kuće, put, javna rasveta, vodovod i kanalizacija. Naznačila je da je bilo podrške od raznih donatora. Predstavnik sela Talinovac -Čeda Mirić izneo je da pored izgrađenog vodovoda, 18 kuća još nema sekundarnu mrežu, dok 7 familija nije priključeno na primarnu mrežu.

Jajuš Avdiu -predstavnik lokalne kancelarije za povratak je u svom izveštaju naglasio da je vraćeno 5 porodica i od toga 2 porodice su vraćene pod prisilom i to iz Nemačke i Švedske, dok su 2 porodice vraćene svojom voljom iz Makedonije a 1 porodica je vraćena svojom voljom iz USA. Fljora Redžepi - UNHCR- Gnjilane je naglasila da će pomoć od strane UNHCR biti i ubuduće. Biće pomoći za spontani povratak, program pomoći i prilikom registracije i civilnog upisa. Predstavnici povratnika iz sela Talinovce i Srpski Babuš zatražili su prijem kod Ministra za Zajednice i Povratak.

~ **14.03.2008 god.** održana je sednica ORG u Uroševcu. Usvajanje Opštinske Strategije za Povratak odloženo je za sledeći sastanak, zbog nedolaska svih članova ORG. Predstavnici sela S. Babuš nisu bili prisutni na sastanku. Menadžer projekta Gafur Ilazi istakao je da UNDP zahteva povraćaj sredstava koja su bila određena za povratnike u S. Babušu. Lider sela Talinovac, M. Jeftić je naglasio problem primarne i sekundarne mreže, kao momentalno najvećeg preduslova za održivi povratak. M. Jeftić je još zatražio od Opštinskih organa angažovanje službe katastra u rešavanju problema uzurpirane imovine. Povodom izgradnje kuća za Talinovac II faza, Nagoje Đevahire Redžepi iznela je da UHCR je zbog velikog interesovanja privremeno obustavio aktivnosti kako bi se lista pročistila i skratila i svela na potreban broj. Gafur Ilazi menadžer projekata, je naglasio da je na projektu pored MZP učestvovala i SO Uroševac i da je urađeno onako kako je bilo predviđeno po projektu. Još je istaknuto da je obaveza za priključak novosagrađenih kuća na sekundarnu mrežu obaveza Opštine. Predstavnik sela Babljak, Osman Cokli, je istakao da je bezbednosna situacija u selu dobra, i to zahvaljujući KPS, Grčkom KFOR-u i USA-KFOR-u. U selu je momentalno prisutno 14 članova Srpske zajednice. Od ostalih aktivnosti ističe se zajednički rad sa NVO 'Partners Kosova' na sređivanju seoskog groblja. U planu je izgradnja seoskog osvetljenja. Flora Redžepi, UNHCR- Gnjilane, je naglasila da nije bilo većih aktivnosti. Planira se razgovor sa primajućom zajednicom, za ona mesta i naselja gde se očekuje povratak Srba.

- SO Novo Brdo

~ **04.02.2008 god.** održana je ORG za povratak u Novom Brdu. Sastanku su pored redovnih članova predstavnika Opštine, UNHCR, UNDP, IRL, Mercy Corps, OSCE i ostalih prisustvovali i predstavnici MZP-D.Spasojević i V.Marinković. Na početku sastanka, novi Predsednik Opštine- Bajrush Ymeri je upoznao prisutne sa održanim sastankom svih Predsednika Opština Gnjilanskog regiona. Predstavnik IRL iz Klobukara-Simijonović je zatražio da se svi zauzmu u organizovanju posete raseljenima iz ovog sela tipa idi-informiši a u cilju revizije postojeće liste zainteresovanih za povratak. Takođe zatražio je da se ugovori sastanak između Ministra MZP i raseljenih iz Klobukara. Srećko Vasić (NVO-Glas Kosova) izneo je njihovo ranije angažovanje na organizaciji ove posete, međutim od relevantnih institucija dobio je odgovor da se neće održati sastanak dok se konkretno ne počne sa realizacijom projekta. Podržao je predlog Simijonovića uz angažovanje Opštine za održavanje informativnog sastanka sa IRL pri čemu njihova NVO stoji na raspolaganju. Ljindita Čiku (UNHCR) je objasnila razloge za neodržanu posetu, gde je naglasila da je DRC izvestio o nezainteresovanosti IRL za sastanak jer nema konkretnih informacija. Predstavnik sela Klobukar za obe zajednice izneo je problem povratnika koji koriste tuđe kuće za stanovanje, kao i da su u

nekim selima izgrađene kuće a nisu bile oštećene te da u njima niko ne živi. Srećko Vasić (NVO-Glas Kosova) pitao je o sudbini KD Klobukar. Predstavnik MZP-D.Spasojević objasnio je da postoji plan raspodele sredstava u MZP za organizovani i individualni povratak, kao i za razvoj zajednica. Mirna Nikolić (predstavnik IRL za sela BPI) zatražila je da se unese u KD da je projekat BPI zamrznut zbog slabog interesovanja. Fljora Redžepi(UNDP) objasnila je da su prihvaćena dva programa za ova sela. Po prvom, finansiranje infrastrukture se vrši iz sredstava za individualni povratak, dok po drugom programu finansiranje izgradnje kuća za 6 porodica koje su ispunile uslove se vrši iz sredstava za organizovani povratak. OSP-Miki Milošević je predstavio nacrt Opštinske Strategije za povratak za 2008 godinu a koja je slična prošloj koja nije u potpunosti realizovana. Zakazan je vanredni sastanak ORG za razmatranje nacrtu Strategije.

- **SO Lipljan**

~ **15.02.2008 god.** održan je sastanak ORG u Lipljanu. Pored redovnih članova : Opštinskih zvaničnika, UNHCR, UNMIK, KPS, KFOR, DRC, UNDP i ostalih, na sastanku su prisustvovali i predstavnici MZP. Predsednik Opštine je u uvodnoj reči predstavio predstojeće aktivnosti u Opštini, te da će manjinske zajednice biti zaštićene od bilo kakvog nasilja povodom događaja predviđenih za 17. Februar. Predstavnik sela Staro Gradsko se zahvalio Predsedniku Opštine povodom preduzetih mera zaštite. OSP je informisao prisutne o obavljenoj poseti 'idi-vidi' u selu Rabovce sa predstavnicima UNDP. Sadik Avdiu je izneo da meštani sela Konjuh u kome su izgrađene kuće, obećali su da će se vratiti na proleće. UNHCR se zahvalio službeniku za povratak koji je učestvovao u obilasku porodica. Strategija je poslata i čekaju se komentari i primedbe. UNHCR je predložio održavanje Opštinske radne podgrupe na kojoj bi se razmatrala pitanja Strategije. Na ovaj predlog Predsednik se složio, pa je zaključeno da se formira radno telo od 5 članova koji će razmatrati Opštinsku Strategiju za povratak.

~ **23.04.2008 god.** U Opštinskoj sali za sastanke održana ORG za Povratak – SO Lipljan. Teme sastanka : bezbednost, izveštaj OSP, izveštaj UNHCR i NVO kao i razmatranje nacrtu Opštinske strategije za povratak. Sastanku su prisustvovali Predsednik i Podpredsednik Opštine i ostali učesnici. Što se tiče bezbednosti, Predsednik Opštine je izneo, da je situacija za sada zadovoljavajuća i mirna i da se održava stalni kontakt sa pripadnicima KPS i KFOR-a. Pripadnici KPS i KFOR-a potvrdili su da je bezbednosna situacija zadovoljavajuća i da imaju međusobnu saradnju kao i sa Opštinom. OSP je naglasio da je na prošloj radnoj podgrupi razmatrana strategija za 2008 godinu. Odlučeno je da se dve porodice vrate: jedna Srpska i jedna Aškalijska. Takođe, imali su posete tipa "idi - vidi" u mestima Konjuh, Gušterica i Rabovce sa predstavnicima UNDP i UNHCR. Sadik Avdiu je informisao i o projektu za kanalizaciju u Alašu, koje je finansiralo MZP. Predstavnik UNHCR je reagovao da nije upoznat sa tim projektom i da bi ti projekti trebali da se rešavaju na radnoj podgrupi, odnosno da se glasa za taj projekat. G-din Avdiu je odgovorio da nisu imali vremena jer su imali ograničen datum i da je moralo da prođe kroz podradnu grupu. Predsednik Opštine je zatražio od svih veće angažovanje na povratku i na samim projektima, naglasio je zainteresovanost za svaku saradnju koja se tiče povratka, iako je budžet Opštine veoma mali predlaže obraćanje drugim donatorima. Gospođa Božović, predstavnik IRL, je zatražila češće održavanje ovih sastanaka a ne samo jednom mesečno, te je isistirala da se Srpsko seosko groblje očisti i da se steknu uslovi za povratak 25 porodica u selo Vrševce. Takođe, predložila je da se ne usvaja strategija kako bi mogli da je dopune, pri čemu su se svi učesnici složili. Ovaj predlog prihvatio je i Predsednik Opštine, pri čemu će OSP sazvati vanredni sastanak sa raseljenim licima kako bi mogli da dopune Opštinsku Strategiju, radi usvajanja na sledećoj radnoj grupi.

- **SO Vučitrn**

~ **06.03.2008 god.** održana je ORG u Vučitrnu. Na sastanku su prisustvovali predstavnici: UNMIK, NCA, UNHCR, MZP, KPS, KFOR, Novog Sela Mađuskog i Priluzja. Tema ovog sastanka je bila u vezi povratka Roma, Aškalijska i Čerkeza u Opštini Vučitrn. Službenici MZP, Ernes Plava i Orhan Ulak su odgovarali na pitanja upućena predstavnicima MZP u vezi povratka i izgradnje kuća u Opštini Vučitrn. Naglašeno je da je MZP u Vučitrnu izgradio 20 kuća za zajednicu Roma, Aškalijska i Čerkeza te da je pored kuća izgrađena i infrastruktura. Odgovarajući na pitanja predstavnika Novog Sela Mađuskog, predstavnik KPS je odgovorio da se meštani mogu vratiti svojim domovima a što podrazumeva slobodu kretanja i slobodan pristup svojim imanjima i svojim posedima. Predstavnici MZP su skrenuli pažnju opštinskim organima da od sada opštinska strategija mora proći kroz ORG i po odobrenju ORG prosluđuje se u MZP na OCRM.

~ **03.04.2008 god.** održana je ORG-a u Vučitrnu. Na sastanku su prisustvovali predstavnici: UNMIK-a, NCA-a, UNHCR-a, MZP-a, KPS-a, KFOR-a, OSCE-a, i ostali predstavnici Opštine. Tema sastanka je bila Usvajanje Koncept dokumenata za povratak u selima Dolak i Stitarica na kome je koncept dokumenat usvojen glasanjem. Na pitanje predstavnika sela Štitarice u vezi renoviranja 3 Albanske kuće u selu, Ekrem Merovci je odgovorio da će komisija u toku meseca Izaći na uviđaje u vezi renoviranja kuća. Bilo je pitanja i u vezi razmatranja predloga plana Opštinske strategije za održivi povratak u 2008 god. Bilo je pitanja

upućena Predstavnicima MZP-a u vezi Adaptacije 11 kuća u Novom selu Mađunskom, Na šta im je odgovoreno da je formirana komisija od strane MZP-a koja je izvršila kontrolu obavljenih radova na adaptaciji 11 kuća u Novom selu Mađunskom.

- **SO Suva Reka**

~ **28.03.2008 god.** održan je sastanak ORG u Suvoj Reci. Sastanku su prisustvovali zvaničnici Opštine, DRC, OSCE, KFOR, predstavnik RAE zajednice a ispred MZP – Fatmir Maljoku i Nazmi Ukšini. Tema sastanka bila je usvajanje Strategije Opštine za Povratak za 2008 god. Predstavnici raseljenih lica iz Srpske zajednice nisu prisustvovali ovom sastanku. Zatraženo je objašnjenje od DRC u vezi nepristustvovanja predstavnika IRL. Predstavnik DRC je izneo da nije dobio pismeno opravdanje i obrazložio da IRL od 17.02.'08. do daljnog neće učestvovati u aktivnostima ORG i dodao da DRC ne snosi odgovornost u vezi ove situacije. Predstavnik RAE – Agim Shabanaj interesovao se od DRC za informacije o raseljenim Aškalijama koji žive u gradovima bivše Jugoslavije. Predstavnik DRC je objasnio da nemaju informacija o Aškalijama, te da oni dobijaju sve informacije od DRC Srbije. OSP – Shuqri Kuqi objasnio je da u ovoj Opštini živi 657 ljudi RAE zajednice i izneo da će poslati sugestije OSCE i predstavnicima raseljenih lica.

Aktivnosti vezane za adaptaciju kuća 'Novo selo mađunsko' SO Vučitrn

Za aktivnosti koje su vezane za ovaj projekat korišćena su iz sredstava za Razvoj Zajednica iz 2007 god. Radi se o adaptaciji 11 kuća za Srpsku zajednicu koje su izgrađene od strane CARE International.

~ Predstavnik kancelarije za projekte je sa Irfanom Berovićem učestvovao na Opštinskoj radnoj grupi u Prištini. Pored predstavnika MZP-a učestvovali su i predstavnici većine Međunarodnih i nevladinih organizacija kao i lideri pojedinih sela u Opštini Priština. Kao poslednja tačka bila je predstavljanje projekta za povratak u Laplje Selo. Nakon predstavljanja projekta, od strane MZP, usledila su pitanja i primedbe pojedinih organizacija, a pre svega na to što nisu prisutni predstavnici raseljenih, te da je budžet dosta velik. Nakon odgovora na postavljena pitanja, od strane predstavnika MZP, usledilo je glasanje članova radne grupe za projekat Laplje Selo. Većina prisutnih bila je da projekat Laplje Selo nastavi sa daljim procedurama koje su potrebne za realizaciju ovog projekta. Protiv usvajanja ovog projekta glasali su predstavnici UNHCR-a i OSCE-a.

~ Predstavnik kancelarije za projekte je sa predstavnikom Novog Sela Mađunskog-SO Vučitrn, Jovanom Nedeljkovićem posetio pomenuto selo gde je u toku realizacija projekta koje finansira MZP. Naime, radi se o projektu renoviranja 11 kuća za Srpske porodice koje će se nakon završetka radova vratiti u Novo Selo. Predstavnik sela imao je određene zamerke što se tiče izgradnje pojedinih delova u kućama ali u razgovoru sa izvođačem radova kao i sa predstavnicima kancelarije za nabavku pri MZP obećano je da će se nedostaci otkloniti.

~ Predstavnik kancelarije za projekte razgovarao je sa predstavnikom kompanije „Tehno-ing“ iz Prištine - Ljutviom Qehajom. Naime, radi se o kompaniji koja implementira projekat renoviranja kuća u Novom Selu Mađunskom, Opština Vučitrn. Razgovarano je oko nastavka radova na ovom projektu. Dogovoreno je da komisija MZP poseti Novo Selo sa predstavnicima kompanije, predstavnikom sela i savetnikom Ministra za investicije pri MZP-u.

~ Predstavnik MZP-a učestvovao je na zakazanom sastanku u Kos. Mitrovici sa povratnicima iz Novog Sela Mađunskog. Na sastanku je za svakog povratnika ponaosob izvršeno popunjavanje upitnika za opremanje kuća u iznosu oko 800 eura i ekonomske održivosti u visini od 1500 eura. Predstavnici povratničkih porodica uglavnom su imali iste zahteve za opremanje kuća, a što se tiče ekonomske održivosti uglavnom su tražili motokultivatore sa frezom za rad po baštama.

~ **01.04.2008 god.** komisija formirana od strane MZP, izvršila je kontrolu obavljenih radova na adaptaciji 11 kuća u Novom selu Mađunskom, Opština Vučitrn. Komisija nije imala mogućnost da kontroliše tok i kvalitet radova na adaptaciji objekata, jer je projekat započeo u 2007. godini, a komisija je formirana krajem marta 2008. godine kada su radovi već bili završeni, te je na osnovu izjava izvođača radova, nadzornog organa, kao i ličnog uvida, konstatovala obim izvršenih radova na adaptaciji 11 kuća. Pritom, komisija je u svom radu naišla na nekoliko nelogičnosti ali izvođač radova je na sastanku održanog u prostorijama MZP, a na kome su bili prisutni i Ministar Boban Stanković, predstavnik sela Jovan Nedeljković, predstavnik Departmana za finansije Arben Ljoši, uveravao da je to posledica loše pripremljenog tendera, te da je izvođač radova izvršio sve obaveze predviđene tenderom. Predstavnik Departmana za finansije, Arben Ljoši je bio saglasan sa izjavom izvođača radova. Izvođač radova se na sastanku obavezao da obezbeđuje objekte, sve dok MZP iz budžeta za 2008. godinu, a od novca predviđenog za subvencije, ne izgradi pomoćne prostorije za povratnike, nabavi neophodne poljoprivredne

alatke i nužni nameštaj. Tek tada će povratnici prihvatiti da preuzmu ključeve od svojih kuća. Predloženo je da v.d. Stalnog Sekretara, ukoliko smatra da je to neophodno, zatraži formiranje nezavisne stručne komisije, koja će utvrditi činjenično stanje i izvršiti proveru tendera. Ova komisija nije imala kapacitet da utvrdi da li je sve urađeno onako kako je predviđeno tenderom i da li su izvršeni svi neophodni radovi, već je samo konstatovala činjenično stanje.

Aktivnosti u preuzimanju kompetencija nad Kampom 'Osterod' – K.Mitrovica

~ **30.01.2008 god.** održan je sastanak sa predstavnicima UNMIK u Sali MZP a odnosi se na preuzimanje upravljanja kampom 'Osterod' sa RAE raseljenima u severnom delu Kos.Mitrovica, a u sklopu prenosa kompetencija na lokalne institucije. Ovom sastanku je ispred MZP prisustvovao Dejan Spasojević, rukovodilac divizije, pri čemu je koordinator civilne administracije UNMIK – Saša Lončarić objasnio trenutno stanje u ovom kampu. Izneo je podatke o broju stanovnika, poslovima koje preduzima NCA u vršenju upravljanja kampom, kao i osobe koje će ubuduće biti zadužene za proces prenosa nadležnosti. Dogovoreno je da se obavi poseta NCA u Kos.Mitrovici 31.01.2008 god. radi upoznavanja situacije i poslova na terenu.

~ **31.01.2008 god.** održan je dogovoreni sastanak sa predstavnicima UNMIK u kancelariji NCA u Kos.Mitrovici a vezano za upravljanje kampom 'Osterod' koje se prenosi na MZP. Sastanku su prisustvovali: Saša Lončarić (UNMIK – DCA), Robert Ngangue (DCA-UNMIK), Anrew Moran (UNMIK), Agnetha Hejll (NCA), Philip Jusu(UNMIK-OCRM), kao i D.Spasojević predstavnik MZP. Agnetha Hejll - menadžer kampa 'Osterod' je objasnila način upravljanja pomenutim kampom, finansijsku situaciju u NCA, kao i poslovi koji se obavljaju na samom terenu. Saša Lončarić je predstavio organizaciju kampa za smeštaj raseljenih RAE, problemi pri upravljanju kampom, kao i problemi u lečenju osoba zatrovanih olovnim jedinjenjima kojih ima u blizini kampa. Prisutni su uzeli učešće u razgovoru o naporima za ponovno integrisanje ljudi iz kampa u društvo, a i uključenje lidera RAE zajednice u razgovore o daljoj budućnosti. Dogovoreno je da se izvrši obilazak samog kampa, radi boljeg upoznavanja sa problematikom na terenu i razgovorom sa predstavnikom kampa.

~ **01.02.2008 god.** održan je sastanak sa predstavnicima UNMIK-DCA a u sklopu prenosa nadležnosti u upravljanju RAE kampom 'Osterod' u Kos.Mitrovici. Sastanku su prisustvovali Saša Lončarić(UNMIK), Robert Ngangue(UNMIK-DCA), Andrew Moran(UNMIK), Dejan Spasojević(MZP) i Philip Jusu(UNMIK-DCA). Objasnjeno je da su obezbeđena sredstva od Generalnog predstavnika DCA za finansiranje, dok je NCA zadužena za raspodelu uz finansijsko izveštavanje sa terena. Od 01. Februara 2008 do 30. Aprila 2008 god. osigurana su sredstva u iznosu 89.000 €. Takođe, postoje sredstva za pomenuti kamp koja su obezbeđena iz Kosovskog Budžeta do kraja godine. Mehanizam izveštavanja treba biti ugovoren Memorandumom, gde će MZP izveštaje proslediti MEF. Saša Lončarić je objasnio strukturu tima NCA zaduženih za kamp. Sada se radi samo na održavanju infrastrukture u kampu kao i zdravstvena kontrola stanovnika. Predloženo je da se MZP dogovori sa NCA oko monitoringa kao i održavanja redovnih sastanaka u cilju boljeg upravljanja.

~ **05.02.2008 god.** održan je sastanak u prostorijama NCA u Kos.Mitrovici a vezano za prenos nadležnosti upravljanja Romskim kampom 'Osterod' u severnom delu grada. Na sastanku su bili prisutni Ragnar Hansen (NCA), Agnetha Hejll, Philip Jusu(UNMIK-DCA), Dejan Spasojević (MZP), Saša Lončarić (UNMIK) i predstavnici kampova Osterod, Česmin Lug i Leposavić-Habib Hajdini, Ljatif Masurica i Skender Gušani. Saša Lončarić je ukratko upoznao predstavnike kampova o preuzimanju poslova u upravljanju kampom 'Osterod' od strane MZP, te da su sredstva obezbeđena do kraja ove godine. Skender Gušani se interesovao za dalju sudbinu RAE kampa 'Osterod' i 'Česmin Lug', kao i šta će se preduzeti po pitanju lečenja dece zatrovane olovnim materijama. Predstavnik MZP je objasnio da su sredstva za troškove obezbeđena do kraja godine, te da će i dalje u ovom poslu biti angažovana NCA kao partner MZP na terenu. Što se lečenja dece od olova tiče, ne može se ništa konkretno reći jer je potrebno objašnjenje predstavnika Svetske Zdravstvene Organizacije(WHO). Na pitanje Ragnera (NCA) o spremnosti MZP u preuzimanju dužnosti upravljanja do kraja godine, Filip (UNMIK) je odgovorio da se trenutno nalazimo u transferu dužnosti i izgradnje kapaciteta u MZP, te da će se izvršiti diskusija u MZP o preuzimanju dužnosti u menadžiranju kampa do kraja godine. Predstavnici kampova su mahom postavljali pitanja vezana za sigurnost i tehničke detalje u upravljanju. Takođe, interesovali su se o trajnom rešenju za stanovnike kampova, tj. o povratku u svoje kuće. Zatražili su da svi koji preuzimaju upravljanje iskreno rade, jer ima dosta problema. Pozdravili su predlog predstavnika MZP o održavanju zajedničkih nedeljnih sastanaka sa NCA radi boljeg rada.

~ **12.02.2008 god.** održan je sastanak u Sali MZP između predstavnika UNMIK – Endrju Moran i predstavnika MZP-Dejana Spasojevića, na kome je upoznat o sadržini prethodnog sastanka a razgovarano je i o predlozima sa pomenutog sastanka održanog 05. Februara u kancelariji NCA u Kos.Mitrovici. Podržan je predlog o održavanju periodičnih sastanaka sa predstavnicima NCA u vezi menadžmenta kampa

'Osterod', kao i održavanje kontakta sa predstavnicima kampova. Rečeno je da je neophodno imati i posete pomenutom kampu, kao deo u procesu rukovođenja. Endrju je zatražio izradu Memoranduma između MZP i NCA o saradnji u rukovođenju kampom sa definisanim finansiranjem projekta. Dogovorena je zajednička poseta kampa 'Osterod' u K.Mitrovici za 15. Februar.

~ **15.02.2008 god.** održan je sastanak u kancelariji NCA u Kos.Mitrovici a povodom preuzimanja odgovornosti upravljanja nad RAE kampom 'Osterod'. Sasatnku su prisustvovali Andrew Moran (UNMIK), Agnetha Hejll (NCA) i D.Spasojević (MZP). G-đa Agnjeta je informisala da je potpisan sporazum sa zamenikom specijalnog predstavnika o finansijskim sredstvima jer su za sada dosta ograničeni za aktivnosti u kampu. Endrju je objasnio da su to ovlašćenja o dodeli sredstava kao dodatak ugovoru sa NCA. Agnjeta je zatražila da se izradi novi ugovor jer stari ističe krajem Februara. Najavila je njen odlazak sa pozicije koju obavlja a pritom biće uskoro određena nova osoba na pomenutim poslovima. Dogovoreno je da se uskoro izvrši obilazak kampa 'Oserod' i na terenu sagleda činjenično stanje.

~ **28.02.2008.god.** održan je informativni razgovor između Šahzad Bangaš (UNMIK) i D. Spasojević (MZP) a na temu obezbeđenje finansijskih sredstava za upravljanje nad kampom 'Osterod' u severnom delu Kos. Mitrovice a koje vrši NCA. Prema rečima Bangaša, u budžetskim sredstvima MZP za ovu godinu uračunata je i suma od 240,000 evra koja su namenjena troškovima upravljanja pomenutim kampom sa RAE zajednicom a koju sprovodi NCA. Dogovorena je poseta ovom kampu u toku naredne nedelje sa predstavnicima MZP, UNMIK i NCA.

~ **04.03.2008 god.** u kancelariji NCA u kampu 'Osterod' u severnom delu Kos.Mitrovice obavljen je razgovor sa menadžerom kampa Agnjetom Hejl. Ovom prilikom Agnjeta je upoznala sa uslovima za život raseljenih RAE zajednice, aktivnostima njihovih službenika u ovom kampu i planovima za poboljšanje privremenog smeštaja. Obavljen je i obilazak kampa sa raseljenom RAE zajednicom. Primećeno je da u kampu postoje prostorije za medicinsku zaštitu stanovnika, učionice za nastavu 'ketchup-klassis' koje organizuje NVO CPK i CARITAS za mlade, paviljon za privremeni boravak kao i stambene jedinice sa dosta lošim uslovima za boravak. U kampu postoji i Centar za Žene gde se održavaju treninzi za žene RAE o higijeni u porodici, problemi ranih brakova i drugo. Ovom obilasku su prisustvovali Andrew Moron (UNMIK) i D.Spasojević (MZP).

~ **06.03.2008 god.** održan je sastanak u kancelariji NCA u kampu 'Osterod' sa predstavnicima NCA, UNMIK, OSCE i MZP. Predstavnik NCA – Ragner je zahvalio Agnjeti na njenom dosadašnjem angažovanju u upravljanju kampom i predstavio novu kamp-menadžerku Džuliju Mc Dade. Predstavnici OSCE su izneli da raseljeni RAE u kampu Česmin Lug žive u dosta lošim uslovima i da je neophodno izmeštanje tih porodica na bezbednije mesto. Zatražili su od NCA podatke o tačnom broju porodica koje borave u kampu Č.Lug i Osterod kako bi napravili plan o zatvaranju kampa Č.Lug i dekontaminaciji terena koji je zagađen olovom. Ragner je prihvatio predlog i obećao da će službenici NCA prikupiti neophone podatke i dodao da je preseljenje porodica RAE iz kampa Č.Lug u Osterod samo privremeno rešenje i da je to samo tranzitna zona.

~ **11.03.2008 god.** u sali za sastanke u MZP održan je sastanak sa predstavnicima USAID – Urimom Ahmeti i Piterom Daf, predstavnikom UNMIK- Andrew Moron i predstavnicima MZP- D.Spasojević i A.Zeća. Predstavnici USAID su informisani o aktuelnim poslovima na preuzimanju kompetencija u upravljanju kampa 'Osterod' u severnom delu Kos.Mitrovice, kao i o finansijskoj situaciji do kraja godine. Piter Daf je objasnio da se sreo sa g-dinom Šukom, te da je tema razgovora bila kamp 'Osterod' pri čemu je napomenuo podatak o obezbeđenju 40.000 € za NCA u cilju zatvaranja kampa Česmin Lug zbog olovne kontaminacije i preseljenja RAE porodica u kamp 'Osterod'. Predstavnik USAID je zanimalo da li može da se ceo proces preseljenja obaviti za 6 meseci, gde je u sklopu odgovora Endrju objasnio da se nalazimo u periodu stabilizacije budžetskih sredstava prema NCA koji će raditi na upravljanju kampom Osterod do kraja godine i na zatvaranju kampa Č.Lug. NCA je do sada radio na preseljenju ljudi iz zagađenog kampa i njihovom smeštaju u kamp Osterod tako da će ovaj posao i dalje obavljati. Predstavnik MZP je upitao g-dina Dafa kako oni mogu pomoći u ovom projektu. Pri čemu je Daf objasnio da pošto se presele ljudi oni mogu pomoći u povratku tih porodica u svoje kuće i imanja. Izrazili su spremnost i želju za saradnjom na povratku.

~ **12.03.2008 god.** u kancelariji NCA u severnom delu Kos.Mitrovice, održan je sastanak između predstavnika MZP, NCA i UNMIK. Endrju je informisao Džuliju Mek Dejd o sastanku sa predstavnicima USAID. Napomenuo je da treba uzeti u obzir preseljenje svih IRL na Kosovu i da se fokusiramo na period Maj -Decembar 2008 god. Izneo je da planiraju izradu akcionog plana do Decembra ove godine. Tema ovog sastanka bila je rasprava o najbitnijim stavkama u nezvaničnom nacrtu Memoranduma, tj o optimalnim radovima u okviru budžetskih sredstava. Džulija je uputila pitanje o načinu transfera novca od MZP na NCA i predložila da se prebaci cela suma na njihov račun, kao i način finansijskog izveštavanja od strane NCA za MEF (mesečni, kvartalni ili polugodišnji izveštaji). Takođe interesovanje je bilo za dugoročne planove MZP po pitanju kampa 'Osterod'. Objasnila je dva načina planiranja u upravljanju. Po prvom načinu, svo osoblje koje radi na ovom projektu sa stane NCA i MZP može se uposliti i u preiodu od Januara 2009 god. a po drugom načinu, da se izaberte lokalna NVO gde će se obučiti službenici za rad na

terenu i tu će postojati veći troškovi i problemi sa Lead Agency kancelarijom. Takođe Endrju je upitao kakve planove ima MZP u finansiranju kampa od Januara 2009 god. kao i da li su potrebne neke donacije. Interesovao se za menadžment posle Januara '09 i da li će KCB finansirati kamp. Džulija je zainteresovana o dešavanjima u kampu u sledećoj godini jer ljudi iz kampa Osterod neće da se vrate u Roma Mahalu te da novčane donacije zavise od prebacivanja ljudi iz kampa Č.Lug u kamp Osterod.

~ **13.03.2008 god.** održan je sastanak u kancelariji NCA između predstavnika NCA i MZP o delovima teksta Memoranduma o saradnji između NCA i MZP. Rečeno je da ako se ljudi iz kampa Č.Lug ne prebace u kamp Osterod mogu se izgubiti eventualni donatori jer se gubi interesovanje za finansiranje. Ceo ovaj proces je izazov za razne organizacije donatore pa i za MZP. Džulija je predložila da se u Memorandumu definiše način transfera novca od MZP i da deo odobrenog novca bude namenjen za preseljenje ljudi iz kampa Č.Lug u kamp Osterod. Zbog odvajanja dela novca od ukupne odobrene sume za preseljenje ostaće nedovoljno novca za društvene aktivnosti u kampu Osterod. Džulija je zatražila od MZP dodelu dodatne sume u iznosu 10.000 € za opremanje soba za smeštaj porodica iz kampa Č.Lug u slučaju da se ljudi odluče za preseljenje i da ovo uđe u Memorandum.

~ **18.04.2008 god.** u sali za sastanke MZP održan je sastanak sa predstavnicom NCA na temu : dopuna i izmena dela teksta u predloženom nacrtu Memoranduma o saradnji između MZP i NCA povodom prenosa nadležnosti u upravljanju nad kampom RAE zajednice 'Osterod' u Kos.Mitrovici.

~ **29.04.2008 god.** u prostorijama MZP održan je sastanak između predstavnika NCA, UNMIK i MZP. Direktor pravne kancelarije MZP je objasnio da predložene tačke iz Memoranduma o saradnji NCA i MZP treba pravno definisati a odnose se na transfer novca i izveštavanje o utrošku sredstava u upravljanju kampom "Osterod" u Kos. Mitrovici. Dogovoreno je da Direktor Pravne kancelarije i Rukovodilac Divizije u Departmanu Povratka prekonrolišu predloženu verziju i dopune sa pravne strane i tek onda dostave na potpisivanje.

Treninzi i Seminari

~ **11.02.2008 god.** u sali MZP održan je sastanak sa predstavnikom EAR vezano za izradu matrice pri čemu je rađeno na izmenama i dopunama prioriteta. U pomenutoj matrici izvedena je dopuna sa kolonom budžetskih sredstava. Ovom sastanku su prisustvovali Sekretar i Direktori Departmana Povratka i Zajednice.

~ **27.02.2008 god.** UNHCR je organizovao radionicu sa Opštinskim Službenicima za Povratka Prištinskog regiona. Ovoj radionici prisustvovali su D Spasojević i S Ivić od strane MZP. Sastanak je sazvan u čiju lokalizacije pri čemu su predstavljena iskustva za pomoć povratnicima kao i da se sagledaju mogućnosti OSP u pružanju pomoći raseljenima. Na ovom skupu identifikovana su dva bitna činioca: ekonomski razvoj i stvaranje uslova za povratak. Dat je predlog od strane OSP da UNMIK i UNHCR zakažu sastanak između OSP i Direktora KEK i PTK kao i sa opštinskim zvaničnicima da bi se sagledalo koliko radnih mesta pripada manjinskim zajednicama u preduzećima i institucijama kao i o politici zapošljavanja i da se sve te informacije prenesu raseljenima.

~ **28.02.2008 god.** održan je jednodnevni trening u IKAP u Prištini a u organizaciji EAR, programa za institucionalnu podršku MZP na temu : rukovođenje projektima – takmičenje NVO. Ovom treningu su iz Departmana Povratka prisustvovali A.Zeća i D.Spasojević. Zvaničnik EAR-Džon Rajt je u uvodnom delu izložio najvažnije stavke u rukovođenju projektom kao što su procena potreba, definisanje ciljeva, određivanje ciljeva, donošenje odluka, preduzimanje aktivnosti, nadgledanje procesa i kontrole urađenog. Valentina Ronamenti (EAR) je izložila formulare koje treba ispuniti pri apliciranju NVO na tekmičenju sa objašnjenjem koje podatke treba uneti.

~ **Istog dana, 28.02.2008 god.** u organizaciji UNHCR održan je seminar sa svim opštinskim službenicima za povratak Gnjilanskog regiona. Ovom sastanku prisustvovao je i predstavnik MZP- Zija Morina. I na ovom sastanku razmenjena su iskustva za pomoć povratnicima od strane zvaničnika UNMIK i UNHCR.

~ **06.03.2008 god.** održan je sastanak sa Opštinskim službenicima za povratak za Pečki region za pet Opština i to: Peć, Đakovica, Dečane, Klina i Istok. Sastanak je održan u organizaciji UNHCR i na sastanku su prisustvovali visoki predstavnici UNMIK i UNHCR. Na sastanku svi prisutni su se složili da je proces povratka veoma kompleksan, i da osim fizičkog povratka, podrazumeva i ostale aspekte kao što je ekonomski aspekt, zatim promovisanje zajednica, jačanje i razvoj zajednica, bolja integracija, bolji pristup javnim službama (zdravstvu, školstvu itd.). Istaknuto je još da mora postojati bolja i tešnja saradnja Opštinskih organa i MZP, da priliv informacija bude bolji, da ta saradnja mora biti dvosmerna za dobrobit svih. Koordinacija između MZP-a i Opštinskih organa to jest OSP i OKZ mora biti bolja. Istaknuto je da se i nesrpskim zajednicama mora posvetiti više pažnje, konkretno RAE zajednici. Iznešen je problem u radu OSP, koji je tehničke prirode, a koji se ogleda u nedostatku sredstava. Istaknuto je još potreba za što tešnjom saradnjom sa MZP-om na svim nivoima.

~ **19.03.2008 god.** u sali za sastanke MZP obavljeno je predstavljanje agende predstojećeg seminara na temu: 'organizacijska struktura i rukovođenje projekata' u Ohridu od 27.-30. marta 2008 god. Cilj seminara je pomoć MZP u razvoju i dovršavanju operacionih planova u nastavku tehnika rukovođenja projektima. Sastanku je prisustvovao i rukovodilac divizije za operativna pitanja u Departmanu Povratka.

~ **Takođe, 19.03.2008 god.** u Vrbnici kod Prizrena, a u organizaciji UNHCR održan je sastanak sa OSP i OKZ za Prizrenski okrug, za Opštine: Prizren, S. Reka, Orahovac i Dragaš. Ovom sastanku je ispred MZP prisustvovao A.Zeća. Na sastanku koji je zamišljen kao okrugli sto, najviše je bilo reči o povratku IRL i problemima koji prate proces povratka. Učesnici skupa su izrazili mišljenje da je proces povratka veoma kompleksan i da se ne sastoji samo od fizičkog prisustva, već da podrazumeva najviše ekonomsko pitanje. Za održivi povratak je najbitnije da se stvore uslovi za zaposlenje povratnika, bolji pristup javnim službama, (školsku, zdravstvu i dr.). Opštine u Prizrenskom okrugu, kao Dragaš i Orahovac, nemaju problema što se tiče slobode kretanja, ali je na primer u Dragašu proces povratka slab, jer je Goranska zajednica slabo organizovana. Istaknuto je još da razmena informacija je slaba kako OSP i MZP tako da saradnja mora i treba biti veća i sve obuhvatnija. Direktor OKZ u Orahovcu je naglasio da građani moraju imati bolje informacije i da te informacije odslikavaju pravo stanje. Naglašeno je da svaka Opština ima svoje specifičnosti i da se prema tome mora fokusirati delovanje procesa povratka. Zaključeno je da se mora više pažnje posvetiti malim projektima, koje za razliku od velikih imaju više uspeha.

~ **27.03.2008 god.** u Sali za sastanke MZP održan je trening Kosovske Agencije za Antikorupciju. Predstavnici Agencije izložili su pravni okvir protiv korupcije kao i aktivnosti pomenute Agencije na sprečavanju i otkrivanju koruptivnih radnji. Ovom treningu je pored ostalih prisutnih iz MZP, prisustvovao i D.Spasojević iz Departmana Povratka. Na kraju treninga usledili su komentari i pitanja vezana za nejasnoće u otkrivanju i sprečavanju osoba koje podležu korupciji.

~ **27. - 30.03.2008. god.** u Ohridu je održano savetovanje i obuka sa temom: 'Operativni plan i ciklus rukovođenja projekta'. Cilj savetovanja i obuke da se pomogne Ministarstvu u razvoju i dovršavanju njenih operacionih planova, i nastaviti dalje sa tehnikom rukovođenja ciklusa projekta. Obuka je bila podeljena na dve celine koje su bile povezane jedna sa drugom.

Kao prvo bilo je razmatrano posedovanje biznis plana (Plan rada) i njegove organizacione strukture.

- Stručnjaci su takođe identifikovali glavna područja koja će imati kritičan uticaj na rad aktivnosti MZP i nad kojima zavise druge aktivnosti.

Kao druga, obuka se fokusirala na rukovođenje projekata i njegov značaj unutar MZP.

- Prateći pregled i primere na kojima se vršila obuka, proces predloga projekta i njegova implementacija je bila objašnjena.

Na kraju je bila otvorena diskusija, gde su razmenjena mišljenja i iskustva između učesnika iz MZP i predavača na obuci.

Na savetovanju su učestvovali: Dragana Živković – Direktor Departmana za Povratak i Albert Zeća – Šef sektora.

~ **18.04.2008 god.** u zgradi IKAP u Prištini za službenike MZP organizovan je trening za izradu Programa za Javne Investicije (PIP). Iz Departmana Povratka na pomenutom treningu učestvovao je A.Zeća.

Posete porodica podnosioca zahteva i ostale posete

~ **18.01.2008 god.** rukovodilac Divizije je posetio kontejnersko naselje 'Padalište' u Gračanici, gde MZP u okviru projekata za razvoj zajednica finansira projekat 'Padalište' gde je u toku realizacija projekta na izgradnji krovne konstrukcije iznad kontejnera i asfaltiranje staza u naselju.

~ **23.01.2008 god.** održan je sastanak u Komesarijatu za izbeglice u Gračanici oko kontejnerskog naselja 'Padalište'. Bilo je reči oko projekta i plana izgradnje asfaltnih staza u naselju kao i mokrog čvora.

Predstavnici kancelarije za projekte posetili su Opštinu Štrpce i razgovarali sa Direktorom obrazovanja, sporta i kulture - Marjanom Ljubićem. Tema razgovora bili su projekti za razvoj zajednica u Opštini Štrpce. Obavljen je obilazak sela Viča u kome je trebalo da se izgradi Osnovna Škola sredstvima MZP-a u okviru projekata za razvoj zajednica. Opština je u međuvremenu pronašla donatore koji su ovu školu izgradili.

~ **30.01.2008 god.** održan je sastanak sa meštanima sela Priluzje. Sastanku su prisustvovali: Petar Dimić (OKZ), Jovan Mihajlović (službenik OK za povratak), Šahzad Bangaš (UNMIK / OSRM), Amit Singhal (UNMIK/ OSRM), Srđan Sentić (UNMIK /OSRM), Saša Andrić (Predsednik sela Priluzje), Petar Popović (član odbora), Rakić Slaviša – Potpredsednik sela Priluzje, Albert Zeća (MZP), Isa Ukela (MZP), Mile Veličković – Službenik javnih poslova. Direktor Kancelarije za zajednice Petar Dimić je naglasio u svom izlaganju da su problemi u selu mnogobrojni i da se od MZP i od UNMIK-a i međunarodnih organizacija očekuje pomoć u rešavanju tih problema sa kojima se susrećemo u svakodnevnom životu. On je još istekao da MZP nije uradilo ništa za selo tj. da nijedan projekat do sada nije implementiran. Projekat za izgradnju kanalizacije je predat u 2007 god. ali do sada nismo dobili nikakav odgovor.

Šahzad Bangaš UNMIK / OSRM je ocenio da se ovakvi sastanci trebaju češće održavati i da je Priluzje mesto gde stanovnici i pored svakodnevnih problema imaju dobru saradnju sa SO Vučitrn i OKZ Vučitrn. Šahzad je naglasio da MZP možda do sada nije mnogo uradilo na poboljšanju uslova za život u selu ali se očekuje da se u narodnom periodu to stanje popravi. On je još naglasio da projekat za izgradnju kanalizacije može biti realizovan uz pomoć SO Vučitrn i MZP. Saša Andrić lider sela Priluzje je naglasio da saradnja meštana Priluzja i predstavnika SO Vučitrn minimalna i da su kontakti slabi. Ne postoje elementarni uslovi za život jer u selu nema kanalizacije, voda nije ispravna za piće, putevi su razlokani i propali nema ulične rasvete, nema električne energije i po nekoliko časova zatim nema zaposlenja, gde stopa nezaposlenosti iznosi i preko 90% i upravo je nezaposlenost označena kao najveći uzročnik nezadovoljstva meštana. On je još naglasio da bezbedonosna situacija nije najbolja i da je u 2007 god. bilo preko 100 incidenata kako on kaže registrovanih. Bilo je incidenata i na međuetničkoj osnovi, bilo je tuča ranjavanja i raznih vidova maltretiranja.

Jovan Mihajlović službenik kancelarije za povratak je istakao da je u selu Grace bilo samo dva individualna povratka u 2007 god.

~ **01.02.2008 god.** na osnovu podnetog zahteva kod MZP od 17.08.2007g od strane Radoslava Đorđevića iz sela Grace, Opština Vučitrn, izvršena je poseta podnosioca zahteva radi procene ispunjavanja kriterijuma za adaptaciju kuće. Obilazak je obavljen sa predstavnikom UNDP- Ivanom Prodanovićem i predstavnikom MZP-Slavišom Ćurčić, gde je utvrđeno činjenično stanje a dati komentari su registrovani u tabeli MZP i prosleđeni UNDP.

~ **03.02.2008 god.** predstavnica UNDP – Arijana i predstavnica MZP- Muamera Mačkić, obišli su porodice koje su podnele zahtev za izgradnju i dogradnju kuća. To su porodice Zorana Maksimovića iz Sušice u Gračanici koji je podneo zahtev za dogradnju započete kuće i Branko Simionović iz Gornjeg Dobreva a živi u Gračanici koji je podneo zahtev za izgradnju kuće. Komentari sa terena su prosleđeni MZP.

~ **05.02.2008 god.** predstavnik MZP-Zija Morina u saradnji sa Fljorom Redžepi - UNDP iz Gnjilana i Teutom Selimi - OSP Kamenica, obišao je porodice koje su podnele zahtev za izgradnju kuće u selu Lještare, Opština Kamenica. Komentari sa terena su prosleđeni MZP.

~ **06.02.2008 god.** predstavnik MZP-Zija Morina je u saradnji sa predstavnicom UNDP iz Gnjilana-Fljorom Redžepi i predstavnikom Opštine Kamenica- Teutom Selimi, izvršio obilazak porodica podnosilaca zahteva za sticanje prihoda a odnosi se na pomoć u poljoprivrednoj mehanizaciji u visini odobrenog granta u selu Kriljevo, Opština Kamenica. Komentari sa terena su prosleđeni MZP.

~ **13.02.2008 god.** izvršena je poseta ugroženoj porodici Borislava Milatovića u Čaglavici sa predstavnicima MZP- Savetnikom Ministra, Direktorom Departmana Povratka i Rukovodiocem u Diviziji Departmana Povratka. Sagledano je činjenično stanje na terenu. Primećeno je da ova porodica živi bez elementarnih uslova za smeštaj i bez kupatila i sanitarnog čvora. Borislav sa svojom starom i bolesnom suprugom, kćerkom i unukom živi u dve male prostorije u staroj 'Voćarovoj' zgradi magacina u Čaglavici. Ranije je živio u baraci u Ajvaliji koja je opljačkana i delimično porušena te koja je u međuvremenu prodana. Ne poseduje nikakvu drugu imovinu. Živi od svoje i suprugine penzije. Obavešten je da je i Voćarova zgrada privatizovana i da mora da je napusti. Podneo je zahtev za dodelu stambenog prostora kod Koordinacionog Centra ali još nije dobio odgovor. Zatražio je od MZP da mu pomogne jer ubrzo može novi vlasnik zemljišta da zatraži da napuste prostorije.

~ **Istog dana, 13.02.2008 god.** Obavljena je poseta porodice Milatović u Čaglavici koja živi u privremenom smeštaju u veoma lošim uslovima za stanovanje.

~ **14.02.2008 god.** obavljena je poseta Vukosave Ivanović u CPT u Prištini a koja trenutno živi u privremenom smeštaju u barakama gde joj bezbednost nije sigurna i gde su loši uslovi za život. Ne poseduje kupatilo. Od predstavnika MZP – Šefa Kabineta, Savetnika i Direktora za Povratak ponuđen je privremeni smeštaj u kontejnerskom naselju padalište u Gračanici.

~ **19.03.2008 god.** sa predstavnicima UNDP i MZP obavljen je obilazak podnosilaca zahteva u Opštinama Lipljan i Kos. Polje. Cilj posete je ažuriranje komentara i procena kriterijuma za ispunjavanje podnetih zahteva kod MZP. Ispred MZP ovoj poseti prisustvovala je M. Mačkić i pritom dostavila komentare koji su uneti u tabelu. Očekuju se komentari od strane UNDP.

~ **08.04.2008 god.** realizovana je predviđena poseta ugroženim porodicama Bobana Živića u Sušici i Staletović Živorada u Gračanici sa predstavnicima MZP-a Savetnikom Ministra, Direktorom Departmana Povratka i UNDP-a Evom Kitzler. Sagledano je da porodice žive bez elementarnih uslova za život, kupatila u starim trošnim objektima. To su relativno mlade porodice koje žive na ovim prostorima koji su podneli zahtev za dodelu stambenog objekta i ne poseduju nikakvu drugu imovinu.

~ **16.04.2008 god.** obavljen je obilazak porodica, koje su podnele zahteve za pomoć, u Opštinama: Lipljan, Gračanica i Kosovo Polje. U ovoj poseti su bili službenik MZP-a, M. Mačkić i predstavnik UNDP-a, Arijana Dizdari. Navedeni službenici su dostavili svoje komentare sa terena i uneli u jedinstvenu tabelu podnosilaca zahteva radi razmatranja na komisiji SPARK.

~ **23.04.2008 god.** Povodom mnogobrojnih prispelih zahteva u MZP i UNDP od strane povratnika iz regiona Peći, obavljen je obilazak naselja Vitimirica. Povratnici su zahtevali isključivo dodelu socijalno-ekonomske pomoći i renoviranje kuća u kojima borave, kao i pomoć u dodeli poljoprivrednih mašina za obradu zemljišta (kultivatora), tehničkih elemenata za razne proizvode koji se obrađuju u maloj privredi, odnosno zanatske delatnosti raznih profila. Od ukupno sedam predviđenih poseta, obišeno je pet porodica. Preostale dve porodice nisu bile prisutne. Na licu mesta je proverena njihova dokumentacija o socijalno-ekonomskom i bezbedonosnom stanju, uslovima za život i opstanak svih manjinskih zajednica u Pečkom regionu. Posetu i utvrđivanje činjeničnog stanja pomenutih građana Vitimirice, Opštine Peć, realizovali su službenici UNDP-a i MZP.

Evropske Integracije

~ **23.01.2008 god.** Direktor Departmana je prisustvovala sastanku Direktora Departmana pri MZP i MALS sa visokim zvaničnikom za Evropska Pitanja pri kancelariji Premijera. Razmatran je akcioni plan MZP za Evropske Integracije prema dostavljenoj matrici prioriteta a u sklopu podrške za proces sastavljanja i implementacije plana aktivnosti.

~ **28.02.2008 god.** održan je sastanak u zgradi Vlade Kosova sa službenikom za Evropske Integracije-Albinot Bimbaši. Cilj sastanka je dorada i izrada već urađene matrice delovanja po planu Premijera za 2008 god. Ovom sastanku je prisustvovao i Direktor Departmana za Povratak.

~ **16.04.2008 god.** u sali za sastanke MZP održana je radna grupa za pripremu sastanka za primenu Standarda 3 i 4. Pored članova formirane radne grupe iz MZP, prisutni su bili i predstavnici MALS. Predsedavajući, Irfan Berović je izvestio o prethodnom pripremnom sastanku u MALS gde su prenete instrukcije za što bolje organizovanje sastanka. Tehnički detalji su dogovoreni, kao što je rezervacija sale za sastanke u MALS, dnevni red predstojećeg sastanka, pristigli komentari na dnevni red i slično. Predstavnici MALS su preneli svoja iskustva i sugestije u pripremi i organizaciji sastanaka, a izrazili su zadovoljstvo sa predloženim dnevnim redom. Irfan je izneo da se očekuju sugestije i od UNMIK-OCRM po predloženom dnevnom redu. Dostavljene su adrese Opštinskih službenika od kojih treba zatražiti izveštaje i podsetiti o datumu sastanka. Naredni pripremni sastanak je zakazan za 25. April u 10 sati u prostorijama MZP.